

سازمان نظام مهندسی ساختمان استان هرمزگان

دستور العمل نحوه ارائه خدمات مهندسی در استان هرمزگان

تهیه و تنظیم : حوزه مدیریت اجرایی

اسفند ماه ۱۴۰۰

این دستور العمل به استناد قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان مصوب ۱۳۷۴ ، آیین نامه های اجرایی منبعت از آن ، دستور العملهای وزارت راه و شهرسازی ، همچنین مصوبات هیات چهار نفره استان و هیات مدیره سازمان به منظور نیل به اهداف مقرر در ماده یک تدوین گردید.

ماده ۱- هدف

تعیین ظرفیت اشتغال به کار و نحوه ارائه خدمات مهندسی در سطح استان هرمزگان .

ماده ۲ - تعاریف

عبارتها ، واژه ها ، اصطلاحات و اختصارات به کار رفته در این بخش به ترتیب الفبا به معنی و تعریفی که در زیر برای هر یک ذکر شده به کار گرفته شده اند:

۱-۲- آیین نامه اجرایی : آیین نامه اجرایی قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان مصوب بهمن ماه ۱۳۷۵ و اصلاحات بعدی آن.

۲-۲- دوره نظارت : مدت زمانی که از تاریخ ثبت قرارداد نظارت در سیستم سازمان تا تحویل گزارش پایان کار ساختمان توسط ناظر هماهنگ کننده به شهرداری یا سایر مراجع صدور پروانه ساختمان به طول می انجامد.

۳-۲- طراح هماهنگ کننده : شخص حقیقی یا حقوقی صاحب صلاحیت که طرف قرارداد با کارفرما جهت ارائه خدمات مهندسی می باشد.

۴-۲- قانون : قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان مصوب بهمن ماه ۱۳۷۵ و اصلاحات بعدی آن .

۵-۲- گروه ساختمانی : گروه های ساختمانی موضوع ماده ۱۲ آیین نامه اجرایی قانون .

۶-۲- مدت زمان نظارت : مدت زمانی که در قرارداد بین ناظر و سازمان استان و صاحب کار برای انجام کار نظارت تعیین می شود.

۷-۲- مقررات ملی ساختمان : مجموعه اصول و قواعد فنی و ترتیب کنترل اجرای آنهاست که باید در طراحی ، محاسبه ، اجرا ، بهره برداری و نگهداری ساختمانها در جهت ایمنی ، بهداشت ، بهره دهی مناسب ، آسایش ، صرفه اقتصادی ، حفاظت محیط زیست ، صرفه جویی در مصرف انرژی و حفظ سرمایه های ملی رعایت شود.

۸-۲- نظارت : مجموعه خدماتی که توسط ناظر ساختمان برای حصول اطمینان از انطباق عملیات ساختمانی و تاسیساتی با مشخصات مندرج در پروانه ساختمان ، نقشه ها ، محاسبات و مشخصات فنی منضم به آن بر اساس مقررات ملی ساختمان و اصول مهندسی و رعایت ضوابط ایمنی و حفاظت کارگاه ساختمان انجام می پذیرد.

ماده ۳ - درجه بندی شهرها و شهرکهای صنعتی

شهرها و شهرکهای صنعتی در استان هرمزگان با توجه به شرایط خاص منطقه ، وضعیت تمکن مالی ساکنین و همچنین نوع و حجم ساخت و سازها به چهارگروه درجه بندی می گردد.

۱-۳- شهرهای درجه یک: بندرعباس، قشم، کیش

۲-۳- شهرهای درجه دو: بستک، پارسیان، حاجی آباد، میناب، جاسک ، سیریک ، رودان ، بندر لنگه، بندرکنگ، بندر خمیر

۳-۳- شهرهای درجه سه: کلیه شهرهای استان به استثنای شهرهای بند ۳-۱ و ۳-۲.

۴-۳- شهرک های صنعتی: کلیه شهرک های صنعتی در سطح استان

تبصره یک : ارائه خدمات مهندسی در روستاهای سطح استان مطابق با تفاهم نامه شماره ۱۰۱۱۴/۱/۹۶-۱/۳۲/ص تاریخ ۹۶/۶/۲۲ فی مابین سازمان نظام مهندسی ساختمان استان هرمزگان و بنیاد مسکن انقلاب اسلامی استان هرمزگان انجام می گردد.

ماده ۴- حوزه فعالیت

حوزه فعالیت که مبنای محاسبه ظرفیت اشتغال به کار اعضا مطابق با ماده پنج این دستورالعمل و ثبت ارائه خدمات مهندسی می باشد به شرح ذیل است :

۱-۴- حوزه فعالیت اشخاص حقیقی برای هر یک از شهرهای ماده سه بر اساس محل اقامت غالب شخص (ماده ۱۰۰۲ تا ۱۰۱۰ کتاب چهارم قانون مدنی) لحاظ می گردد.

۲-۴- حوزه فعالیت اشخاص حقیقی عضو دفاتر مهندسی طراحی ساختمان و اشخاص حقوقی بر اساس مرکز عملیات آن شرکت (ماده ۱۰۰۲ تا ۱۰۱۰ کتاب چهارم قانون مدنی)، همان حوزه فعالیت آن دفتر یا شرکت لحاظ می گردد.

تبصره دو- شرکت های حقوقی و یا مهندسیین مشاور، در صورت تاسیس دفتر نمایندگی در سطح استان می توانند اعضای از حوزه فعالیت دفتر نمایندگی نیز داشته باشند که مبنای ظرفیت اشتغال به کار خدمات نظارت در حوزه دفتر نمایندگی به میزان ظرفیت اعضای فعال در آن حوزه می باشد.(مطابق با دستورالعمل شرایط تاسیس دفاتر نمایندگی شرکت های حقوقی در شهرستانهای استان)

تبصره سه : هر شخص در طول سال صرفاً یک بار می تواند حوزه فعالیت خود را تغییر دهد.

ماده ۵ - تعیین ظرفیت اشتغال به کار به تفکیک رشته و پایه

تعیین ظرفیت اشتغال به کار اشخاص حقیقی با در نظر گرفتن ظرفیت اشتغال به کار مجاز تعیین شده در ظهر پروانه اشتغال به کار اشخاص و تعداد دارندگان صلاحیت در رشته های مختلف مطابق جدول شماره یک تعیین می گردد.

جدول شماره یک - ظرفیت اشتغال به کار در شهر های مندرج در ماده سه

رشته	پایه	تعداد کار مجاز	ظرفیت اشتغال به کار مجاز
معماری	سه	۱۰	۸۰۰۰
	دو	۱۰	۱۲۰۰۰
	یک	۱۰	۱۶۰۰۰
	ارشد	۱۲	۲۰۰۰۰
عمران	سه	۱۰	۸۰۰۰
	دو	۱۰	۱۲۰۰۰
	یک	۱۰	۱۶۰۰۰
	ارشد	۱۲	۲۰۰۰۰
تاسیسات مکانیک	سه	۱۰	۸۰۰۰
	دو	۱۰	۱۲۰۰۰
	یک	۱۰	۱۶۰۰۰
	ارشد	۱۲	۲۰۰۰۰
تاسیسات برق	سه	۱۰	۸۰۰۰
	دو	۱۰	۱۲۰۰۰
	یک	۱۰	۱۶۰۰۰
	ارشد	۱۲	۲۰۰۰۰
نقشه برداری	سه	۱۰	۲۴۰۰۰
	دو	۱۰	۳۶۰۰۰
	یک	۱۰	۴۸۰۰۰
	ارشد	۱۲	۶۰۰۰۰

تبصره چهار- در مناطق محروم و فاقد ناظر به تعداد کافی در هر رشته، حداکثر تا ۵۰ درصد ظرفیت اشتغال و تعداد کار مجاز آن رشته افزایش می یابد. (مصوبه تاریخ ۱۳۹۶/۰۳/۲۳ هیات چهارنفره استان)

ماده ۶ - ضرایب اعمال ظرفیت اشتغال به کار برای کلیه رشته ها و کلیه گروههای ساختمانی

جدول شماره دو - ضرایب تکرار مربوط به طراحی مجموعه های ساختمانی

ضریب تکرار	دفعات تکرار	ضریب تکرار	دفعات تکرار
۲۶/۹۲	۱۷	۶۷/۵	۲
۲۶/۴۴	۱۸	۵۴/۵۲	۳
۲۶/۰۰	۱۹	۴۷/۴۷	۴
۲۵/۶۰	۲۰	۴۲/۸۹	۵
۲۳/۹۹	۲۵	۳۹/۶۳	۶
۲۲/۸۴	۳۰	۳۷/۱۶	۷
۲۱/۹۷	۳۵	۳۵/۲۲	۸
۲۱/۲۹	۴۰	۳۳/۶۴	۹
۲۰//۷۴	۴۵	۳۲/۳۳	۱۰
۲۰/۲۸	۵۰	۳۱/۲۲	۱۱
۱۹/۵۶	۶۰	۳۰/۲۷	۱۲
۱۹/۰۲	۷۰	۲۹/۴۲	۱۳
۱۸/۶۰	۸۰	۲۸/۵۹	۱۴
۱۸/۲۷	۹۰	۲۸/۰۳	۱۵
۱۸/۰۰	۱۰۰ و بیشتر	۲۷/۴۵	۱۶

ماده ۷ - ضرایب تعداد کار

۱-۷- ساختمان های گروه الف با ضریب تعداد کار ۰/۲۵ (بیست و پنج صدم)

۲-۷- ساختمان های گروه ب با ضریب تعداد کار ۰/۵ (پنج دهم)

۳-۷- ساختمان های گروه ج و د با ضریب تعداد کار ۱/۰ (یک کار)

۴-۷- در ساختمانهای توسعه بنا که خدمات دهنده اولیه ارائه خدمات نماید تعداد کار منظور نمی گردد.

۵-۷- ساختمان های شهرک های صنعتی با ضریب ۰/۲۵ در ظرفیت اشتغال و تعداد کار خدمات دهنده منظور می گردد.

تبصره پنج : پذیرش نظارت و طراحی ساختمان های واقع در شهرک های صنعتی استان بر اساس تفاهم نامه فی مابین سازمان نظام مهندسی کشور و سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی می باشد .

تبصره شش : دفترچه قرارداد های نظارت مختص شهرک های صنعتی فاقد نظارت تاسیسات می باشند .

تبصره هفت : بخشنامه شماره ۱۲۰۴۷۴/۴۳۰ تاریخ ۱۳۹۷/۱۰/۱۵ معاون محترم مسکن و ساختمان وزارت راه و شهرسازی ملاک عمل در خصوص پذیرش طراحی و نظارت ساختمانهای گروه الف (با زیر بنای حداکثر تا ۴۰۰ متر مربع) توسط اشخاص حقیقی دارنده پروانه اشتغال به کار در رشته های معماری ، عمران ، مکانیک و برق می باشد .

ماده ۸ - تعیین حدود صلاحیت

بر اساس ماده ۱۲ آیین نامه اجرایی قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان برای تعیین فعالیت های مهندسی در بخش ساختمان، ساختمان ها به چهار گروه به ترتیب زیر تقسیم می شوند.

۱-۸- گروه الف ، مقیاس کاربری محله : ۱ تا ۲ طبقه ارتفاع از روی شالوده یا حداکثر زیر بنای ۶۰۰ متر مربع

۲-۸- گروه ب با مقیاس کاربری ناحیه : ۳ تا ۵ طبقه ارتفاع از روی شالوده یا حداکثر زیر بنای ۲۰۰۰ متر مربع

۳-۸- گروه ج با مقیاس کاربری منطقه : ۶ تا ۱۰ طبقه از روی شالوده یا حداکثر زیر بنای ۵۰۰۰ متر مربع

۴-۸- گروه د با مقیاس کاربری شهر : بیش از ۱۰ طبقه از روی شالوده یا زیر بنای بیش از ۵۰۰۰ متر مربع

تبصره هشت : تعیین گروه ساختمانی، پیچیدگی و حجم کار در ساختمانها و به تبع آن نحوه محاسبه حق الزحمه خدمات مهندسی، بر مبنای سطح زیر بنای پروژه یا طبقه (هر کدام که تعیین کننده گروه ساختمانی بالاتر باشد) سنجیده می شود.

۵-۸- طبقه بندی صلاحیت برای هر یک از گروه های ساختمانی در شهر های درجه یک ، دو و سه به شرح جداول ذیل می باشد.

تبصره نه : در محل هایی که طراحان ، ناظران و مجریان اشخاص حقیقی یا حقوقی دارای پروانه اشتغال به تعداد کافی وجود نداشته باشد هیات چهار نفره با پیشنهاد سازمان استان ، در چهار چوب تبصره های ۱ و ۲ ماده ۱۲ آیین نامه اجرایی قانون تصمیم گیری خواهند نمود.

جدول شماره سه - طبقه بندی صلاحیت طراحی در شهر های درجه یک، دو و سه

گروه خدمات	تهیه طرح معماری	انجام محاسبات سازه	تهیه طرح تاسیسات مکانیک	تهیه طرح تاسیسات برق
الف	مهندس معمار پایه ۳ یا بالاتر	مهندس عمران پایه ۳ یا بالاتر	مهندس مکانیک یا مهندس برق پایه ۳ یا بالاتر	مهندس برق یا مهندس مکانیک پایه ۳ یا بالاتر
ب	مهندس معمار پایه ۲ یا بالاتر	مهندس عمران پایه ۲ یا بالاتر	مهندس مکانیک یا مهندس برق پایه ۲ یا بالاتر	مهندس برق یا مهندس مکانیک پایه ۲ یا بالاتر
ج	مهندس معمار پایه ۱ یا بالاتر	مهندس عمران پایه ۱ یا بالاتر	مهندس مکانیک یا مهندس برق پایه ۱ یا بالاتر	مهندس برق یا مهندس مکانیک پایه ۱ یا بالاتر
د	مهندس معمار پایه ۱ یا بالاتر	مهندس عمران پایه ۱ یا بالاتر	مهندس مکانیک پایه ۱ یا بالاتر	مهندس برق پایه ۱ یا بالاتر

جدول شماره چهار - طبقه بندی صلاحیت نظارت در شهر های درجه یک، دو و سه

گروه خدمات	نظارت بر طرح معماری	نظارت بر اجرای سازه	نظارت بر طرح تاسیسات مکانیکی	نظارت بر طرح تاسیسات برقی
الف	مهندس معمار یا مهندس عمران پایه ۳ یا بالاتر	مهندس عمران یا مهندس معماری پایه ۳ یا بالاتر	مهندس مکانیک یا مهندس برق پایه ۳ یا بالاتر	مهندس برق یا مهندس مکانیک پایه ۳ یا بالاتر
ب	مهندس معمار یا مهندس عمران پایه ۳ یا بالاتر	مهندس عمران یا مهندس معماری پایه ۳ یا بالاتر	مهندس مکانیک یا مهندس برق پایه ۳ یا بالاتر	مهندس برق یا مهندس مکانیک پایه ۳ یا بالاتر
ج	مهندس معمار یا مهندس عمران پایه ۲ یا بالاتر	مهندس عمران یا مهندس معماری پایه ۲ یا بالاتر	مهندس مکانیک پایه ۲ یا بالاتر	مهندس برق پایه ۲ یا بالاتر
د	مهندس معمار پایه ۱ یا بالاتر	مهندس عمران پایه ۱ یا بالاتر	مهندس مکانیک پایه ۱ یا بالاتر	مهندس برق پایه ۱ یا بالاتر

جدول شماره پنج- طبقه بندی صلاحیت نظارت رشته نقشه برداری در شهرستان بندرعباس

نظارت بر اجرای سازه	گروه خدمات
مهندس نقشه بردار پایه سه و بالاتر	ج
مهندس نقشه بردار پایه دو و بالاتر	د

تبصره ده - ارائه خدمات نظارت نقشه برداری صرفاً در مرکز استان و برای ساختمانهای ۸ طبقه و بالاتر الزامی می باشد.

ماده ۹ - شرایط اعمال ضریب موضوع بند ۵-۳-۵ مبحث دوم مقررات ملی ساختمان

با استناد به بند ۵-۳-۵ مبحث دوم مقررات ملی ساختمان، اشخاصی که مطابق با تعریف بند ۱-۲۹ مبحث مورد اشاره خارج از کارهای ساختمانی مربوط به شیوه نامه ماده ۳۳، شاغل تمام وقت نباشند، با ارائه مدارک طبق جدول شماره هفت می توانند از ضریب تعیین شده برای افزایش ظرفیت اشتغال به کار و تعداد کار استفاده نمایند، ضریب مربوط در کلیه پایه ها ۵۰٪ تعیین میگردد.

ماده ۱-۲۹ شاغل تمام وقت: شخصی که در بخشهای دولتی یا خصوصی یا موسسات و نهادهای عمومی به لحاظ اشتغال، به کار دیگری غیر از مشاغل مربوط به این شیوه نامه از سوی کارفرما بیمه شده باشد.

جدول شماره شش- شرایط و مدارک احراز ضریب بند ۵-۳-۵ مبحث دوم مقررات ملی ساختمان

مدارک	نوع عضویت	ردیف
فرم خوداظهاری شاغل تمام وقت به تایید دفتر اسناد رسمی به انضمام سابقه بیمه خویش فرما، بدون سابقه بیمه و یا سابقه بیمه از دفتر مهندسی طراحی ساختمان محل عضویت به مدت حداقل سه ماه پیش از درخواست تمام وقتی	اشخاص حقیقی	۱
فرم خوداظهاری شاغل تمام وقت به تایید دفتر اسناد رسمی به انضمام سابقه بیمه از تشکل حقوقی محل عضویت به مدت حداقل سه ماه پیش از درخواست تمام وقتی	اشخاص حقوقی	۳

تبصره یازده: برای اشخاص حقیقی و یا حقوقی که تمام وقتی آنها احراز گردیده، در صورت تغییر ماهیت از حقیقی به حقوقی و یا بالعکس و یا جابه جایی از یک تشکل حقوقی به تشکل دیگر، شرایط فوق باید مجدداً احراز شده تا امکان استفاده از ضریب تمام وقتی فراهم گردد.

تبصره دوازده : اشخاص حقیقی و یا حقوقی با تکمیل فرم خوداظهاری، در صورت احراز شرایط فوق الذکر در مرحله اول ۲۵٪ و در مرحله دوم پس از سه ماه تداوم در شرایط مذکور، مجدداً مشمول ۲۵٪ ضریب تمام وقتی گردیده که این میزان حداکثر ۵۰٪ خواهد بود.

تبصره سیزده : افرادی که در زمان درخواست حداقل به مدت شش ماه حائز شرایط ذکر شده باشند در همان مرحله اول مشمول استفاده از حداکثر ضریب تمام وقتی به میزان ۵۰٪ می باشند.

تبصره چهارده : استمرار استفاده از ظرفیت تمام وقتی موضوع بند ۵-۳-۵ و ۵-۳-۶ از آیین نامه اجرایی ماده ۳۳ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان منوط به حسن انجام تعهد تمام وقتی می باشد و این مهم به صورت مرحله ای کنترل می گردد.

۹-۱- سابقه بیمه اعضای که بیمه نامه ارائه نمی نمایند از سازمان تامین اجتماعی و یا اداره کل خدمات درمانی استعلام می گردد.

۹-۲- اعضا با ارائه حکم بازنشستگی نیاز به سابقه بیمه ندارند و صرفاً با تکمیل فرم تعهد می توانند از ضریب بند ۹ استفاده نمایند.

تبصره پانزده: در صورتیکه بیمه اعضا از دو محل ارائه گردد مشمول ضریب فوق نمی گردد.

تبصره شانزده : اعضا باید مدارک تعهد و بیمه را شخصا و با حضور در واحد عضویت و پروانه اشتغال به سازمان ارائه نمایند.

ماده ۱۱- نحوه فعالیت دفاتر مهندسی طراحی ساختمان و اشخاص حقوقی

۱۱-۱- طراحی

۱۱-۱-۱- مهندسان رشته های هفتگانه که دارای صلاحیت طراحی می باشند می توانند خدمات طراحی یا محاسبه خود را در حدود صلاحیت درج شده در پروانه اشتغال به کار به صورت حقیقی و یا با عضویت در دفاتر مهندسی طراحی ساختمان یا شرکت های حقوقی طراح و یا مهندسين مشاور دارای مجوز از وزارت راه و شهر سازی ارائه نمایند.

۱۱-۱-۲- کلیه دفاتر مهندسی طراحی ساختمان ، شرکتهای حقوقی و مهندسين مشاور طراح موظف به عقد قرارداد طراحی ساختمان با صاحبان کار بوده و باید مطابق گردش کار تهیه نقشه های ساختمانی نسبت به ارائه آن اقدام نماید.

۱۱-۱-۳- مسئولیت هماهنگی با سایر مهندسان رشته های مختلف جهت تهیه نقشه ها اعم از معماری، سازه ، تاسیسات مکانیکی و تاسیسات برقی بر عهده طراح هماهنگ کننده می باشد.

تبصره چهارده : نحوه محاسبه ظرفیت اشتغال اشخاص حقوقی در هر رشته، بر اساس مواد مندرج در مفاد مبحث دوم مقررات ملی ساختمان و ابلاغیه ها و دستورالعملهای ارسالی از وزارت راه و شهرسازی می باشد.

تبصره هفده : مجموع ظرفیت و تعداد کار استفاده شده در بخش طراحی و نظارت نمی تواند بیش از حداکثر ظرفیت مجاز جدول شماره یک باشد.

۱۱-۲- نظارت

۱۱-۲-۱- اعضای حقیقی صرفاً می توانند در محل حوزه فعالیت خود خدمات مهندسی در بخش نظارت ارائه نمایند.

۱۱-۲-۲- کلیه کاردان های فنی صرفاً می توانند در حوزه فعالیت خود خدمات نظارت را در حدود صلاحیت ارائه نمایند.

۱۱-۲-۳- اشخاص حقوقی می توانند پس از تاسیس دفتر نمایندگی شرکت بر اساس دستورالعمل های سازمان ، در شهر مورد تقاضا به ارائه خدمات نظارت اقدام نماید.

ماده ۱۲- سایر

۱۲-۱- ناظر هماهنگ کننده برای اشخاص حقیقی مهندسان عمران یا مهندس معمار و برای اشخاص حقوقی ، مدیر عامل شرکت که نظارت بر اجرای طرح سازه را تعهد نموده اند می باشد.

۱۲-۲- پذیرش نقشه ها و قراردادهای نظارت بر اساس دستورالعمل ضوابط پذیرش و قراردادهای نظارت مندرج در سایت سازمان انجام می گردد.

۱۲-۳- آزادسازی ظرفیت اشتغال به کار برای کارهای طراحی در اول فروردین هر سال و برای کارهای نظارت پس از اتمام مدت قرارداد و یا با ارائه گزارش مرحله پنجم (پایان کار) انجام می گردد.

۱۲-۴- مطابق بخشنامه شماره ۱۲۵۹۹۹/۴۰۰ صادره تاریخ ۱۴۰۰/۰۹/۲۷ معاون محترم وزیر راه و شهرسازی پروژه های ساختمانهای مساجد، مدارس ، درمانگاهها ، اماکن خیریه و مسکن محرومان در صورت ارائه خدمات مهندسی رایگان از سوی مهندسان ، در ظرفیت اشتغال به کار اعم از زیر بنا و تعداد کار منظور نمی گردد.